

PROLOG.

Det är en snöig vinterdag i London (eller någon annan stad som är lite större). Julpynten syns överallt i stadsbilden och folk är ute i sista minuten med sina julbestyr.

Vi ser dem som är fattiga som kyrkråttor och andra som är mer välbeställda och skyndar fram med famnarna fyllda av julklappar och godsaker. Vi ser en liten kör som sjunger julsånger och tiggare som tigger med tomtemössor på huvudet. Alla hälsar varandra god jul ideligen. Trots de uppenbara klasskillnaderna som syns i staden är alla oerhört klämmiga och käcka. Alla är positiva så att de nästan kräks.

EN KVINNA

Hallå där! God jul!

NÅGRA ANDRA

God jul!

EN ANNAN

God jul! Guds nåd!

NÅGON

God jul!

NÅGON ANNAN

En välsignad god jul allesamman!

ALLA

God Jul!

ETT BARN

Och ett välsignat gott nytt år!

Alla stämmer in i detta och plötsligt förvandlas allt till ett mycket klämmigt musikalnummer där alla sjunger och dansar. Plötsligt kommer en grå och surmulen person gående. När folkhopan får syn på denna gråa person så tystnar de snabbt.

SCROOGE

Humbug!

NÅGON

Va?

SCROOGE

HUMBUG! Vad är det här för trams?

EN

Det är jul!

EN ANNAN

Ja god jul!

NÅGON

Må julens stjärna lysa över oss alla!

MÅNGA

Halleluja!

SCROOGE

Jösses!

NÅGON

Vad?

SCROOGE

Är ni drabbade av någon slags masspsykos! Giv vika! Jag ska fram här. Gå hem nu era idioter!

Scrooge går och alla står lite förbluffade kvar och tittar lite undrande på varandra.

EN

Ja men ändå...

EN ANNAN

God jul..

NÅGRA ANDRA

Ja, god jul!

ALLA

God jul...

Alla försvinner åt varsitt håll.

SCEN 1.

På Scrooges kontor. Scrooge sitter och plitar ner viktiga saker vid sin skrivpulpet, han ser MYCKET viktig ut. Bob, Scrooges bokhållare, smiter in lite försenad och får en dödens blick från Scrooge när han skamset sätter sig i sin lilla skrubben och börjar arbeta. Det är kallt i skrubben och Bob försöker smyga in till Scrooge för att ta en bit kol att värma sig med men Scrooge får syn på Bob som försöker backa tillbaka lite försynt.

SCROOGE

Vad har han för sig?

BOB

Eh..Va? Inget. Jag skulle bara kontrollera här...

SCROOGE

Jo jo. Så låter det nu. Är Bob nöjd med sin tjänst här?

BOB

Jaa..

SCROOGE

Då så! Bob vet att det är många som vill ha Bobs tjänst här och jag är inte nödbedd! Så om det inte passar. Pffff!

BOB

Ja, chefen. Förlåt chefen.

Bob hukar tillbaka in i sin lilla skrubben och Scrooge ser något så när nöjd ut och fortsätter plita med pennan. Bob försöker värma sig med en halsduk och ett stearinljus.

Då knackar det på dörren. Bob skyndar sig för att öppna men hinner inte fram till dörren förrän den öppnas och en man kommer in. Han ser glad ut och är rosig om kinderna.

ELIZA

Hallå Bob! Jösses, ni har kallare här inne än det är ute!

BOB

Ja men kolet är dyrt du vet...

ELIZA

Hur står du ut käre Bob?

BOB

Ja du vet...

Bob rycker på axlarna och Eliza nickar förstående innan hon går in till Scrooge.

ELIZA

God jul, morbror!

SCROOGE

Bah! Humbug.

ELIZA

Skulle julen vara humbug? Det är jag säker på att du inte menar.

SCROOGE

Jo det gör jag. God jul? Vad har du för rätt att glädja dig? Vad har du för anledning att vara glad så fattig som du är?

ELIZA

Vad har morbror för rätt att vara så sur? Vad har du för anledning att inte vara glad så rik som du är?

SCROOGE

Humbug...

ELIZA

Var inte arg nu, morbror!

SCROOGE

Vad annat kan jag vara när jag lever i en värld full av tokstollar? God jul. Måtte djävulen ta all god jul! Juletiden är ingenting annat än räkningar som ska betalas, bokslut som ska göras och så upptäcker man att man blivit ett år äldre och inte en sekin rikare. Näe du,

alla de där dumbommarna som springer omkring med ett "god jul" på läpparna borde kokas med sin egen julskinka. Det vore nått det!

ELIZA

Morbror!

SCROOGE

Eliza!

(paus)

Fira du på ditt sätt så firar jag på mitt.

ELIZA

Men du firar ju inte.

SCROOGE

Näe just det! Och förresten, vad nytta har julen tjänat dig?

ELIZA

Det finns mycket här i livet som gjort mig gott utan att jag har tjänat på det. Julen är en sån sak. När julen kommer tänker jag på den med vördnad. Det är en glädjens tid som gör att människor öppnar sina hjärtan och tänker på sina medmänniskor. Så utan att den har givit mig ett enda stycke guld i fickan så tror jag att den gjort mig och många andra mycket gott och därför säger jag igen; Gud välsigne julen!

Bob som stått hänfört och lyssnat klappar ivrigt i händerna åt Elizas brandtal.

BOB

Bravo!

Scrooge vänder sig långsamt mot Bob som genast slutar klappa.

SCROOGE

(pekar på Bob med ett darrigt finger)

Ett ljud till från dig och du får fira jul som arbetslös!

(vänder sig mot Eliza)

Och du, du har ju munläder som en riktig talare. Varför har ni inte givit er in i politiken?

ELIZA

Var inte ond på mig, käre morbror. Kom och ät juldag med oss
imorgon.

SCROOGE

Jag skulle hellre brinna i helvetet!

ELIZA

Men varför morbror, varför?

SCROOGE

Pfff. Adjö med dig.

ELIZA

Jag förstår inte. Vi har ju aldrig haft någonting otalt med
varandra? Jag ville ju bara bjuda in er på middag och det gör mig
ont att ni är så envis. Men jag vägrar att släppa mitt goda julhumör
så därför; God jul morbror!

SCROOGE

Adjö.

ELIZA

Och ett gott nytt år!

SCROOGE

Adjö sa jag.

ELIZA

Adjö Bob och en god jul till dig och din familj!

BOB

Adjö. Och tack det samma. God jul!

Eliza går.

SCROOGE

Hör på den va. God jul hit och god jul dit. Humbug!

(vänder sig till Bob)

Med din usla lön borde du kunna hålla dig för sånt där trams.

(med larvig röst)

"Gooood juuuul!"

Jag säger bara; Humbug!

SCEN 2.

*Då knackar det på dörren igen och Bob skyndar sig att öppna.
Utanför dörren står några ganska fina människor med en
insamlingsbössa.*

EN

Har vi kommit till Scrooge..

EN ANNAN

..och Marleys?

BOB

Ja det stämmer.

SCROOGE

(ropar inifrån)

Fråga vad dom vill, jag är upptagen.

EN TREDJE

Vi kommer från De rädda barnens stiftelse...

BOB

Det är bäst att ni går.

EN FJÄRDE

Men vi har ju...

BOB

Nu! Snälla?

SCROOGE

Stäng dörren Bob! Det drar!

Välgörenhetspersonerna hör Scrooges röst och lyser upp.

ALLA VÄLGÖRENHETSPERSONERNA

AHA!

EN

Där har vi ju..

*Välgörenhetspersonerna tränger sig förbi Bob som lite lamt försöker
protestera.*

EN ANNAN

..Marley eller är det Scrooge?

EN TREDJE

Som vi har den äran..

EN FJÄRDE

..att tala med?

SCROOGE

Marley är död och begravnen sedan sju år.

ALLA VÄLGÖRENHETSPERSONERNA

Beklagar.

De bockar hövligt alla fyra.

SCROOGE

Det är inget att beklaga. Marley är död som en dörrspik och nu är
det jag som sköter ruljangsen. Jag tyckte bara att det var en onödig
utgift att ändra på skylten. Vad vill ni?

EN ANNAN

Jo, vi kommer alltså från De rädda barnens stiftelse.

EN TREDJE

Vid denna festens tid på året är det så många som har det mycket
svårt.

EN FJÄRDE

Och nu söker vi opp de mer bemedlade invånarna i staden och
hoppas på deras frikostighet.

*Både Scrooge och Bob drar häftigt efter andan när de hör ordet
"frikostighet", men av olika anledningar.*

EN

Så att vi kan skänka de fattiga en smula glädje.

EN ANNAN

Lite mat och kläder.

EN TREDJE

En famn ved.

EN FJÄRDE

Och sprida lite ljus i mörkret!

SCROOGE

Jaha. Finns det inga fängelser längre?

EN

Jodå, åtskilliga fängelser finns det.

SCROOGE

Och arbetsanstalter och fattighus?

EN ANNAN

Jodå, de finns kvar även om vi alla skulle önska att de kunde slå igen.

SCROOGE

Och fattiglagen gäller fortfarande?

EN TREDJE

I allra högsta grad.

EN FJÄRDE

Tyvärr.

SCROOGE

Bra. Jag blev lite orolig där ett tag men då är ju allting som det ska.

EN

Så vad kan vi skriva upp er för?

SCROOGE

Ingenting.

EN ANNAN

Aha. Ni önskar vara anonym.

SCROOGE

Jag önskar att få bli lämnad ifred, det är vad jag önskar om ni nu prompt måste veta. Och jag har varken lust eller råd att bidra till att latmaskar och annat pack går och slöar istället för att göra rätt för sig. Och det ska jag säga er att jag redan stödjer fattigvården genom all skatt som jag tvingas betala. Tvi!

EN TREDJE

Men alla kan inte vända sig till fattigvården, många skulle dessutom hellre dö.

SCROOGE

Men det är ju lysande. Om dom hellre dör så låt dom göra det. På det sättet kan vi ju reglera överbefolkningen och det blir bättre för alla.

EN FJÄRDE

Ni skulle bara veta hur...

SCROOGE

Jag vet redan allt jag behöver veta. Adjö. Bob! Visa herrskapet ut.

BOB

Den här vägen. Vänta!

(Bob stannar upp och rotar i fickorna och får fram ett mynt som han lägger i insamlingsbössan.)

BOB

God jul och lycka till!

Välgörenhetspersonerna mumlar ett adjö och god jul och försvinner.

SCROOGE *(fräser)*

Syltryggar!

SCEN 3.

Så fort Bob satt sig på sin plats så knackar det på dörren igen. Bob reser sig hastigt för att öppna men Scrooge hinner före.

SCROOGE

Det var ju själva fan!
(*Scrooge sliter upp dörren.*)

VAD?

Utanför dörren står en liten samling barn som börjar sjunga en julsång. Bob närmar sig dörren med ett stort leende på läpparna.

SCROOGE

Vafalls? Packa er iväg härifrån genast. Hur vågar ni...
(*barnen backar skräckslaget*)
Vissa av oss har ett arbete att sköta! Landstrykare! Parasiter!
Patrask!

Scrooge slänger igen dörren och vänder sig om för att genast stå öga mot öga med Bob.

SCROOGE

Jaha?

BOB

Ehhh. Jaa...

SCROOGE

Och du vill vara ledig i morgon? Hela dagen.

BOB

Eh. Ja om det passar sig så.

SCROOGE

Det passar sig inte alls och det är inte rättvist. Men om jag skulle dra av på din lön för att du inte jobbade i morgon, det skulle du tycka var orättvist, inte sant? Men att jag ska betala lön för en dag utan att få något för det, det ska föreställa rättvisa?

BOB

Men det är ju bara en gång om året..

SCROOGE

Det är en dålig ursäkt för att stjäla en gammal människas hårt
förvärvade slantar.

Ja, ja var ledig i morgon då. MEN jag förväntar mig att du är här
extra tidigt i övermorgon! Förstått?

BOB

Ja absolut chefen. Tack chefen!

SCROOGE

Såå!

*Scrooge går fram till dörren och ställer sig redo och Bob hjälper
honom på med rocken. Scrooge går ut med Bob i hämlarna.
Utanför står ett litet barn med kryckor.*

BARNET

God jul!

SCROOGE

Bah! En till! Jaha och vad vill du då? Här har du ingenting att
hämta!

BARNET

Jag väntar bara på min pappa.

SCROOGE

Ja det får du göra någon annanstans. Se så, schas!

BOB

Näe men det är min...

BARNET

Pappa!

SCROOGE

Va? Jaha ja. Men då så.

BARNET

God jul igen!

SCROOGE

Humbug!

Scrooge hukar iväg åt sitt håll och försvinner. Bob lyfter upp barnet och de skrattar och stojar tillsammans medan de beger sig av hemåt.

SCEN 4.

Scrooge står vid sin port och fipplar med nycklarna då det plötsligt hörs ett otäckt ljud. Scrooge ser sig omkring.

SCROOGE

Humbug...

När han ska fortsätta låsa upp dörren syns plötsligt Marleys ansikte som en dörrkläpp. Scrooge drar efter andan och vacklar bakåt.

SCROOGE

Vad i hela helvete...?

Scrooge smyger sig fram igen och tittar men nu är ansiktet borta. Han skakar på huvudet och fnyser.

SCROOGE

Humbug.

Scrooge låser upp och går in.

SCEN 5.

Scrooge kommer in i sin våning och går genast runt och inspekterar så att allt står rätt till. När han är färdig med det sätter han sig med en stor kopp het välling som han försöker suga i sig utan att bränna tungan för mycket.

Plötsligt känner sig Scrooge sig obehaglig till mods och tittar sig oroligt omkring.

SCROOGE

Humbug. Ja kanske kunde jag ha tänt upp lite mer om det inte var så väldigt dyrt... Men nä nä nä nä.

Då hörs tunga steg och rasslet av kedjor som närmar sig. Samtidigt verkar allt möjligt mystiskt ske runt omkring Scrooge. Tavlorernas motiv börjar röra på sig, saker svävar i luften osv. Scrooge skrattar högt i falsett på ett hysteriskt vis.

SCROOGE

Ha ha! Det är bara humbug! La la la la! Jag tror inte på sånt här en enda sekund. La la la!

Så slås dörren upp och där står en fasansfull figur, en vålnad, inlindad i kedjor. Bakom honom står flera andra fasansfulla vålnader och flåsar.

SCROOGE

Herre jösses! Milda makter!

Scrooge tar sig åt hjärtat, darrar av rädsla och kryper in under en filt.

MARLEY

Scrooooooge...

ALLA VÅLNADERNA

Scrooooooge!

SCROOGE

Vad? Vad falls? Vad vill ni mig?

MARLEY

Mycket.

SCROOGE

Vem är du?

MARLEY

Känner du inte igen din egen gamla kompanjon?

SCROOGE

Ehh.. näe..

MARLEY

Ja jag ser kanske en smula risig ut. Sliten. Det är tungt du vet...

Marley pekar menande på kedjorna som han släpar runt på.

SCROOGE

Kan du inte sätta dig?

MARLEY

Jo, men det blir så knöligt med kedjorna. Jag skulle kunna sätta mig en liten stund, men då..

SCROOGE

Men gör det då!

MARLEY

Du tror inte på mig.

SCROOGE

Näe, det gör jag inte.

MARLEY

Men du ser mig ju, och hör mig. Varför tvivlar du på dina sinnen?

SCROOGE

Därför att småsaker påverkar dem. Oftast har det med matsmältningen att göra när det gäller mig. Du kanske är en bit osmält biff, ett senapskorn, lite dålig ost eller en bit okokt potatis. En gång när

jag hade råkat få i mig en snutt skämd frukostkorv, liten var den,
inte större än så här. Då blev jag heelt...

Marley avbryter Scrooge och vrålar rakt ut i vredesmod.

MARLEY

TYYYYYYYYYYST! HÖÖÖÖR MIIIIIG NUUUUU!

SCROOGE

Förlåt. Jag skulle bara..

MARLEY

Tig!

SCROOGE

Flåt..

*Marley tar tag i Scrooge och lyfter upp honom och skakar honom medan
han utstöter förfärliga ljud.*

SCROOGE

Nåd! Förskräckliga vålnad, förlåt mig. Snälla!

Marley sätter ner Scrooge på golvet igen.

MARLEY

Tror du på mig nu eller inte?

SCROOGE

Jag tror! Jag tror. Absolut. Inga problem. Nemas problemas. Coola
bananer.

Marley verkar lugna sig lite och Scrooge andas lättad ut.

SCROOGE

Men varför kommer ni till mig?

Marley sjunker ner på stolen och suckar tungt.

MARLEY

I 7 år har jag vandrat. Fast mellan liv och död. Hjälplos har jag sett allt elände jag ställt till med i denna värld.

SCROOGE

Ja men 7 år! Det är ju lika lång tid som du varit död? Varför har det tagit en sån faslig tid för dig att komma hit?

MARLEY

Jag har varit tvungen att förstå, lära min läxa. Scrooge, tyngd av dessa kedjor kan jag varken...

SCROOGE

(avbryter)

Men ändå! Som jag minns dig var du rätt kvick i skallen!

MARLEY

(avbryter och fortsätter där hen var)

VARKEN återställa eller förändra det som varit! Och det värsta är att de är smidda, länk efter länk, meter efter meter av mina egna idiotiska och självgoda val. För varje känsla av ånger...

SCROOGE

(avbryter igen)

Vad är det för trams?! Ånger? Du har väl inget att ångra. Du som alltid varit en så god affärsman?

MARLEY

AFÄRRSMAN?! AFFÄRER?! MÄNNISKOR BORDE VARIT MINA AFFÄRER!

Hur kunde jag möta mina medmänniskor med blicken sänkt? Allt jag någonsin kunde och brydde mig om var mitt eget bästa, att bygga på min ödsliga pengahög. Men till vilken nytta?

*Scrooge**(muttrar)*

Ja, det är väl givet, *all* nytta. Pengar är ju...

MARLEY

Du fattar ju uppenbarligen inte ett dyft! Hör på mig nu!

SCROOGE

Men ja, ja! Jag lyssnar ju.

MARLEY

Jag har kommit för att varna dig. Du, du har fortfarande en
möjlighet att undkomma det öde jag drabbats av.
Ebenezer. Dag efter dag smider du fler och fler länkar i dina egen
långa och tunga kedja. Ett helvete väntar!

SCROOGE

Humbug! Vaddå för kedja?

MARLEY

Tre andar ska hemsöka dig i natt!

SCROOGE

Andar? Det måste vara den där fläsksvålen...

(tar sig åt magen)

Näe, jag börjar tvivla.

MARLEY

Tvivla du, andarna kommer ändå!

SCROOGE

Jaha, nej du, det avstår jag nog. Jag har fått nog med trams för
ikväll. Tack så mycket!

MARLEY

Scrooge, valet är inte ditt. Utan dessa andar kan du inte undgå det
öde som väntar.

En klocka hörs slå utanför.

MARLEY

De nalkas.

SCROOGE

Men alltså, kan de i så fall komma allihop på samma gång så att jag
får det hela överstökad?

MARLEY

TYYYST NU! Envisa gubbfan!

Scrooge muttrar skeptiskt.

MARLEY

Andarna kommer och du ska lyssna på dem och se vad de visar dig, det är din enda chans.

SCROOGE

Men jag är verkligen inte i form för att vara uppe så här sent. Jag känner mig faktiskt ovanligt svag just i natt. Dessutom så gillar jag inte när folk kommer oanmälda. Jag vill att de avtalar tid i förväg, är det för mycket begärt?

Marley släpper ut ett långdraget stön/tjut.

MARLEY

Men jag säger ju...! Äh. Adjö Ebenezer. Jag hoppas verkligen att du är klokare än så här.

Scrooge sitter ensam kvar, rädd och illa till mods men gör sitt bästa för att muttra bort det hela.

SCROOGE

Humbug! Komma här och komma. Trams.

En klocka slår igen utanför och Scrooge ryser till. Ett susande ljud hörs och ett ljus syns närma sig. Scrooge springer fram till sin säng och försöker gömma sig. Klockan slår högre och högre.

SCEN 6a.

*In skrider en lysande gestalt och närmar sig Scrooges säng. Scrooge
syns tjuvkika fram bakom sina sängomhängena.*

SVUNNA JULARS ANDE

Han försöker gömma sig.

Går fram till sängen och drar bort sängomhängena.

SCROOGE

Jaha, ja. Kan jag hjälpa till med något?

Svunna julars ande svarar inte utan ser bara roat på Scrooge.

SCROOGE

Det har sagts mig att det skulle komma någon slags ande på visit. Är
det manne du?

SVUNNA JULARS ANDE

Ja.

SCROOGE

Jaha...

SVUNNA JULARS ANDE

Jag är alltså de svunna jularnas ande. DINA svunna julars ande.

SCROOGE

Får jag fråga vad ert ärende är?

SVUNNA JULARS ANDE

Din välfärd.

SCROOGE

Ja men jag har det faktiskt ganska bra som jag har det, tack så
mycket. Även om jag tycker att skattetrycket skulle kunna...

Svunna julars ande suckar och himlar med ögonen.

SVUNNA JULARS ANDE

Din förbättring då.

SCROOGE

Ja, tack det var ju vänligt, men jag tror nog att en hel natts sömn
är det bästa för...

Svunna julars ande suckar igen och höjer sedan rösten.

SVUNNA JULARS ANDE

Kom nu!

Svunna julars ande tar tag i Scrooge.

SCROOGE

Ja, ja, ja. Men jag är inte helt bekväm med det här...

*Ett susande och brusande hörs och Svunna julars ande för med sig
Scrooge ut.*

SCEN 6b.

Scrooge och Svunna julars ande kommer in och Scrooge ser sig förvånat omkring.

SCROOGE

Titta! Här är jag barnfödd! Det var här jag växte upp!

SVUNNA JULARS ANDE

Så du känner igen dig?

SCROOGE

O ja! På den där ängen lekte vi. Och där fick jag min första fläskläpp!

SVUNNA JULARS ANDE

Och nu ser jag att er läpp darrar. Och vad är det ni har på kinden?

SCROOGE

Äh, det är ingenting.

SVUNNA JULARS ANDE

Jo men jag ser ju att det är något där..

SCROOGE

En finne bara och så kylan. Kan vi fortsätta?

SVUNNA JULARS ANDE

Minns du inte vägen?

SCROOGE

Det är klart jag minns vägen! Jag skulle hitta med förbundna ögon.

SVUNNA JULARS ANDE

Underligt. Du verkar i alla fall ha glömt den under många år...

Några barn kommer rusande förbi under tjo och tjim. Scrooge lyser upp vid åsynen av dem.

SCROOGE

Titta, Jim! Och Robert. Titta där är Mary och Alice!

SCROOGE FORTS.

(Scrooge ropar och vinkar åt barnen)

Hallå Alice, stanna!

SVUNNA JULARS ANDE

Det du ser är bara skuggbilder av det som varit och de är inte medvetna om din närvaro.

SCROOGE

Jasså.. Vi gick i skolan tillsammans. Där är den ju!

SVUNNA JULARS ANDE

Skolan är inte alldeles övergiven. Ett ensamt barn sitter kvar.
Titta.

*Vi ser ett ensamt barn som sitter i halvdunkel vid en skolbänk.
Plötsligt reser sig barnet och hämtar en stor bok.*

SCROOGE

Det är ju jag. Jag hade bara böckerna som sällskap. Och när jag var ensam så kom dom verkligen till mig; Ali Baba och Gulliver. Jag löste gåtor tillsammans med Sherlock Holmes och Watson. Kämpade tillsammans med Robinson och Fredag. Och vi aktade oss för alla kannibalerna! Och greve Dracula gjorde så att jag inte kunde sova om nätterna.

Scrooge kommer av sig och tittar på barnet.

SCROOGE

Stackars liten. Jag önskar...

SVUNNA JULARS ANDE

Vad?

SCROOGE

Jo jag önskar... Men det är försent nu...

SVUNNA JULARS ANDE

Vad är försent?

SCROOGE

Ingenting. Eller... Det var några barn som sjöng julsånger utanför min dörr idag. Jag önskar att jag givit dem något, det är allt.

SVUNNA JULARS ANDE

Jasså det önskar du.

(Svunna julars ande ler lite för sig själv)

Låt oss nu se en annan jul.

Svunna julars ande tar Scrooge i handen och snurrar honom runt runt. När han slutar snurra ser vi en lite äldre pojke på samma plats som tidigare den lilla Scrooge satt och läste.

SCROOGE

Varje jul blev jag ensam kvar medan alla andra åkte hem till sina familjer.

Då hörs en röst utifrån som ropar.

SCROOGE

Fanny? Ja det är Fanny, min syster!

RÖSTEN

Ebenezer? Ebenezer!

DEN UNGE SCROOGE

Jag är här.

In i rummet kommer en flicka, det är Scrooges syster. De kramar om varandra.

DEN UNGE SCROOGE

Men, vad gör du här Fanny?

Fanny

Åh, Ebenezer! Du kan inte tro det men pappa har skickat mig för att hämta dig!

DEN UNGE SCROOGE

Hämta mig?

FANNY

Ja! Du får komma hem!

DEN UNGE SCROOGE

Är det sant?

FANNY

Ja visst! Vagnen väntar utanför, skynda dig nu! Vi ska ha den bästa julen någonsin!

De springer tjoande ut.

SCROOGE

Kära lilla Fanny. Hon var svag, dog ung.

ANDEN

Men hon hade ett gott hjärta.

SCROOGE

Det hade hon verkligen. Det är ingenting jag kan invända emot.

ANDEN

Hon hann få ett barn.

SCROOGE

Jo, ja. Eliza...

ANDEN

Hon är mycket lik sin mor.

SCROOGE

Va? Nä det har jag aldrig lagt märke till.

ANDEN

Näe det är inte mycket du lägger märke till... Jag börjar nästan tro att du gått omkring med ögonen stängda hela livet. Öppna dem nu.

Scrooge ser tankfull ut.

SCEN 7a.

Scrooge står och ser fundersam ut medan Svunna julars ande (Anden) står bredvid och ser lite uttråkad ut. Då plötsligt avbryts de av att en grupp pladdrande människor kommer in och sen försvinner lika snabbt igen.

SCROOGE

Nämen det var ju Fezzwig! Och Dick och Charlotte och Belle och alla andra! Hallå?

ANDEN

De kan inte höra dig.

Scrooge ser ut att sjunka ihop lite av besvikelse.

ANDEN

Vet du var vi är nu?

SCROOGE

Ja visst! Det var här jag lärde mig att arbeta! Titta!

Gruppen med pladdrande människor kommer in igen, den här gången är inte Fezzwig med. Gruppen stannar upp och börjar arbeta. En av personerna ser lite förvirrad ut och Scrooge pekar på honom.

SCROOGE

Den där var det inte så mycket med vill jag minnas. Högst ineffektiv. Finns nog färre grenar på hans släktträd än vad som kan anses hälsosamt. He he.

Anden tittar strängt på Scrooge som rycker oförstående på axlarna.

SCROOGE

Vad?

Anden skakar på huvudet och vänder sig bort. Scrooge muttrar lite för sig själv medan arbetarna fortsätter att arbeta och efter en stund kommer Fezzwig in.

FEZZWIG

Lystring allihop, det är dags att lägga ner pennorna och stoppa undan arbetet. Det är ju jul!

Nu måste vi göra iordning för vår stora julfest.

Dick! Ebenezer! Hugg i här!

FEZZWEG

(Till Scrooge)

Nu ser du till att ha det riktigt roligt i kväll Ebenezer! Det är en order.

UNGE SCROOGE

Ja, herrn. Jag ska försöka.

FEZZWIG

Försöka? Du är alldeles för plikttrogen och flitig. Du är ännu ung!

Det finns mer i livet än siffror vet du och du måste se till att leva lite, ha lite rajtantajtan!

Fezzwig vänder sig till den som Scrooge förut pratade hånfullt om.

FEZZWIG

Och du min vän ska hjälpa mig med misteln!

Alla börjar fixa för festen och det hela övergår snart i någon slags dans som avslutas med att den yngre Scrooge står under en mistel med en ung kvinna i sina armar. De pussas.

SCROOGE

Åh Belle...

ANDEN

Mm.. Hur länge sedan är det som du dansade?

SCROOGE

Äh! Dans, det är slöseri med tid och tid är pengar.

ANDEN

Fast du såg ut att ha ganska roligt.

SCROOGE

Fezzweg sa en gång att när lyckan dyker upp, se till att ge den bästa sittplatsen.

ANDEN

Sant. Att glädja andra är en så enkel sak.

SCROOGE

Enkel?

ANDEN

Ja. Fezzweg la inte ner speciellt mycket pengar på den här festen tillexempel ändå är alla tacksamma och glada. Är han värd deras tacksamhet trots att det var så lite pengar?

SCROOGE

Du förstår inte ande! Han hade makten att göra oss lyckliga eller olyckliga, att göra vårt arbete lätt eller tungt, till ett nöje eller ett slit. Makten låg i ord och gärningar, inte i pengar...

Anden tittar menande på Scrooge.

ANDEN

Mm.

SCROOGE

Vad?

ANDEN

Ingenting.

Tystnad.

ANDEN

Vad tänker du på?

SCROOGE

Näe, ingenting. Eller jo, jag hade velat säga en sak till min bokhållare, det är allt. Strunt samma.

ANDEN

Okej. Okej... Då ska vi se vad som hände mer då. Med Belle?

SCROOGE

Nej...

ANDEN

Jo och vad hände med henne?

SCROOGE

Neeej! Låt mig slippa?

ANDEN

Vi ser efter va, tycker du inte det. Va?

SCROOGE

Nej men snälla du! Måste vi?

ANDEN

Ta da!

SCEN 7b.

Anden slår ut med armen och visar på den unge Scrooge och Belle sitter på en bänk tillsammans. De ser allvarliga ut.

BELLE

Dom har tagit min plats. I ditt hjärta.

YNGRE SCROOGE

Var inte larvig. Vem skulle ha tagit din plats menar du?

BELLE

Pengarna.

YNGRE SCROOGE

Men det är ju pengar som styr världen! Det finns ingenting så tragiskt som fattigdom.

BELLE

Du är rädd för allt. Och om du fortsätter såhär kommer alla dina goda sidor att tyna bort en efter en och tillslut finns bara en enda passion kvar, girigheten. Du är förändrad.

YNGRE SCROOGE

Förändrad? Pfff. Jag kanske har mognat. Men jag har inte förändrats gentemot dig.

BELLE

När vi träffades var vi båda fattiga men nöjda med livet. Visst ville vi att våra liv skulle bli bättre men sedan dess har du blivit en annan man. Det viktigaste för dig nu är pengar.

YNGRE SCROOGE

Men förut var jag ju bara en pojke. Vet du, jag har faktiskt inte tid med det här. Du vet att tid är pengar kära Belle. Du måste förstå mig.

BELLE

Och du måste förstå mig. Adjö käre Ebenezer. Jag önskar dig all lycka med det liv du valt att leva.

YNGRE SCROOGE

Näe men...

BELLE

Adjö.

Belle kysser Scrooge på kinden och går.

SCROOGE

Stoppa henne! Spring efter henne och säg att du hade fel!

ANDEN

Det är bara skuggor från det förflutna. Det finns ingenting att göra.

SCROOGE

Jag orkar inte mer nu. Snälla ta mig hem!

ANDEN

Bara lite till...

SCEN 7c.

Anden pekar mot en man som kommer med en massa paket i famnen och möts av en några barn. Barnen kramar om honom och så kommer en kvinna emot honom, det är Belle, men nu är hon lite äldre.

MANNEN

Belle min älskade!

BELLE

God jul!

MANNEN

Jag såg en gammal bekant till dig på vägen hit.

BELLE

Vem då?

MANNEN

Gissa?

BELLE

Men hur ska jag kunna göra det?

MANNEN

Försök.

BELLE

Var det Ebenezer du såg?

MANNEN

Ja. Han satt och arbetade i sin ensamhet på kontoret. Jag såg honom genom fönstret.

BELLE

Så han arbetade idag, på julafton? Ja det är nog typiskt honom.

MANNEN

Jag har hört att hans partner ligger för döden så han är alldeles ensam i världen nu för tiden.

SCROOGE

Ande! För mig bort härifrån! Låt mig slippa se mer!

ANDEN

Jag sa ju att det du ser är skuggor från det förflutna. Klandra inte mig för hur de är.

SCROOGE

Men låt mig då slippa se mer! Ta mig tillbaka hem! Nu!

Scrooge går handgripligen till attack mot anden och de tumlar runt varandra. Tillslut faller de och försvinner.

SCEN 8.

Scrooge vaknar med ett ryck i sin säng av ett litet plingande ljud som närmar sig. Scrooge går lite närmre för att undersöka vad det är som låter.

SCROOGE

Hallå? Hallå? Hallå!

NUTIDA JULARS ANDE

HALLÅÅÅÅ!

In skrider Nutida julars ande skrattande, iförd en lång cape och med någon slags stav i handen.

NUTIDA JULARS ANDE

Stig in! Stig in människa!

SCROOGE

Eh, alltså jag är ju redan...

NUTIDA JULARS ANDE

Stig in människa och lär känna mig bättre!

Skrattar så att det dånar och alla de andra julfigurerna stämmer in i skrattet.

NUTIDA JULARS ANDE

Jag är lite extra taggad nu du vet, vid den här årstiden!

Skrattar igen men avbryter sig genast.

NUTIDA JULARS ANDE

Jag är den nutida julens ande. Se på mig!

NUTIDA JULARS ANDE

Ja se på mig! Är jag inte fenomenal! Underbar! Delikat!

NUTIDA JULARS ANDE

Du har väl aldrig sett någon som mig tidigare va?

NUTIDA JULARS ANDE

Du har aldrig sett min like?

*Alla julfigurerna klappar entusiastiskt i händerna och hurrar.
Scrooge ser lite förvirrad ut.*

SCROOGE

Näe. Men säg mig ande, vad ska ske nu?

En av julfigurerna smyger fram och pekar menande på klockan.

NUTIDA JULARS ANDE

Wooops! Tiden bara flyger iväg. Vi får lägga på ett kol!

SCROOGE

Nja, jag sparar helst på kolet. Det är så dyrt nu för tiden vet ni
och jag...

NUTIDA JULARS ANDE

Ta tag i min mantel snåljåp!

NUTIDA JULARS ANDE

Nu kööööör vi!

Hela scenen förvandlas till någon slags julinferno.

NUTIDA JULARS ANDE

Titta nu då!

*Nutida julars ande svänger med sin stav och alla de olika
julfigurerna snurrar runt runt och in kommer stadens invånare i
olika grupperingar. De skrattar och stojar med varandra.*

SCROOGE

Dom ser så glada ut!

NUTIDA JULARS ANDE

Mmm. Det är ju jul!

Nutida julars ande strör glitter över dem som passerar och då ser de plötsligt alla mycket lyckliga ut. De får godsaker och paket av julpaketet och försvinner lyckliga iväg.

SCROOGE

Vad är det du strör över dem?

NUTIDA JULARS ANDE

Det är en kryddblandning, min alldeles egna specialare!

SCROOGE

Passar den till vilken måltid som helst?

NUTIDA JULARS ANDE

Jajjemensan. Till var och en som ges i kärlek. Mest till den fattiges.

SCROOGE

Varför då?

NUTIDA JULARS ANDE

För att den behöver den mest.

SCROOGE

Men får de alla de där sakerna helt gratis? Det blir ju orättvist mot handlarna. Jag måste säga att du inte visar julhandeln någon riktig respekt!

NUTIDA JULARS ANDE

Tig! Din dumme sate.

SCROOGE

Men jag menar ju bara...

NUTIDA JULARS ANDE

Men så håll tyst någon gång då.

NUTIDA JULARS ANDE

Vi ska vidare.

SCEN 9.

Hela julsällskapet börjar snurra runt igen och mitt i denna uppståndelse är vi plötsligt hemma hos familjen Critchet. Scrooge ser sig omkring med avsmak i blicken.

SCROOGE

Vilket kyffe! Var är vi?

NUTIDA JULARS ANDE

Hos din bokhållare Bob och hans familj. Det här är det enda de har råd med för den usla lilla lön som du betalar.

SCROOGE

Nja. Men han är en ganska liten man.

NUTIDA JULARS ANDE

Det är inte bara han. Titta!

In kommer en kvinna med en hel hord ungar i släptåg. Hon bär på en stor korg som hon sätter ner.

FRU CRATCHIT

Hallå allihop, vi är hemma!

Ett annat gäng ungar kommer springande, de ser upphetsade och glada ut trots att deras kläder är slitna och deras kroppar ganska magra.

BARNEN

Mamma! Mamma! Vad har du med dig?

Vad har ni köpt? Hade vi råd med vörtbröd?

Potatis? Har vi potatis?

FRU CRATCHIT

Oj, oj! Ta det lugnt! En sak i taget. Ture och Tatiana, spring och hämta de andra.

BARNEN

Ja mamma! Men vänta på oss med korgen!

FRU CRATCHIT

Ja då, vi väntar.

Barnen springer iväg.

SCROOGE

Är de ännu fler?

Anden nickar.

SCROOGE

Herre jösses! Dom har verkligen inte legat på latsidan.

NUTIDA JULARS ANDE

Näe, i det här huset ryms det mycket kärlek!

SCROOGE

Ja, jo, jag tackar ja.

FRU CRATCHIT

Puh, jag är alldeles slut. Det var så mycket folk på stan så jag blev alldeles vimmelkantig.

(nästan som för sig själv) Tänk att det känns nästan som om vi fick mer för pengarna än vad vi betalade för? Märkligt...

SCROOGE

Ja just det. Ni fick det gratis, av dom där!

Pekar på anden som i gengäld ger Scrooge ett tecken att vara tyst.

Ingen annan tar notis om Scrooge.

FRU CRATCHIT

Har Tom och Tilly kommit hem ännu?

ETT BARN

Näe, inte ännu.

ETT ANNAT BARN

Tänk om dom inte hinner hem?

ATT TREDJE BARN
Eller inte får ledigt?

FRU CRATCHIT
Jo då, dom kommer nog snart. Och så fort vi samlats allihop så kan
vi duka fram till jul!

*Alla barnen tjoar.
Barnen som tidigare sprang iväg återkommer i sällskap med några fler
och samtidigt kommer några andra barn in från andra hållet.*

FRU CRATCHIT
Nämen titta, nu är det bara er far och lilla Tina vi saknar!
Titta efter om ni kan se dem borta på vägen.

TVÅ BARN
Ja! Vi ser dem! Snart är de här!

ETT BARN
Jag vet! Vi gömmer oss!

ALLA BARNEN
Jaaa!

*Alla barnen gömmer sig på olika ställen.
Bob och Tina kommer in och kramar om Fru Cratchit.*

TINA
God jul mamma!

FRU CRATCHIT
God jul min älskade unge! Har du haft det roligt?

TINA
Ja! Jag träffade mister Scrooge, han var sur fast mest var han nog
lite ledsen.

FRU CRATCHIT
Jasså det tror du.

TINA

Ja, han ser liksom ensam ut. Lite som en sorglig melodi.

Tina nickar. Herr och fru Cratchit tittar på varandra och ler lite i smyg.

FRU CRATCHIT

Hur mår hon?

*Bob skakar lite på huvudet och de ser båda bekymrade och ledsna ut.
Tina tittar på dem.*

TINA

Vad är det?

SCROOGE

Ja vad är det med dem? Är hon sjuk?

Anden nickar.

SCROOGE

Men är det allvarligt?

Anden svarar inte utan pekar bara på herr och fru Cratchit som försöker samla sig och vänder sig sedan mot Tina med låtsad glädje.

BOB CRATCHIT

Ingenting min älskling! Ingenting... Nu ser du fram emot att få fira jul, eller hur Tina!

TINA

Ja!

BOB CRATCHIT

Bra!

Herr Cratchit ser sig om.

BOB CRATCHIT

Men var håller alla hus?

FRU CRATCHIT

Ja inte vet jag? De kanske är för upptagna med annat i år. De bryr sig kanske inte om julen längre?

Lite fnissande hörs från skrymslen och vrår.

BOB CRATCHIT

Ja, men tänk att det var det jag anade. Våra barn tycker helt enkelt inte om julen! Vad har vi gjort för fel? Vad har vi gjort för att förtjäna det här?

Bob börjar låtsasgråta.

FRU CRATCHIT

Och jag som har köpt godsaker så att det för en gångs skull skulle räcka till alla. Men vi får väl äta upp deras andelar också, eller vad säger du Tina?

TINA

Jaaa!

BOB CRATCHIT

Vad gott det ska bli!

Bob klappar sig nöjt på magen. Överallt ifrån hörs nu kvävda skratt.

FRU CRATCHIT

Då ska vi se vad vi har för smaskigt här i korgen...

Hon lyfter upp korgen och doftar ner i den.

Då kan de inte hålla sig längre, alla de gömda barnen väller fram under skratt och stoj.

NÅGRA BARN

Näe, fusk!

NÅGRA ANDRA BARN

Vi tycker visst om julen!

BOB CRATCHIT

Men vilken tur! Jag visste väl att vi inte misslyckats helt och hållet med er, eller hur älskling?

FRU CRATCHIT

Näe verkligen inte! Nu gör vi jul här hemma!

Alla barnen hurrar. Och en lek börjar till musik. Några hämtar fram bänkar, andra hämtar skålar och skedar. Korgen plockas ur och det grejas på olika håll och kanter.

Musikalnummer med dans och sång.

När alla har ätit och är nöjda sätter de sig tillsammans och bara njuter.

EN

Vad gott det var!

Alla håller med.

NÅGON

Så här mätt har jag inte varit sedan förra julen!

NÅGON ANNAN

Näe, inte jag heller.

FRU CRATCHIT

Jasså? Är det riktigt säkert? Jag tror att jag måste känna efter om det inte får plats lite mer ändå!

BOB CRATCHIT

Ja jag tror inte på er. Låt mig känna efter om det inte finns lite, lite plats för mer!

Herr och fru Cratchit börjar känna på barnens magar och kittlas och alla skrattar och skriker av förtjusning.

SCROOGE

Mycket märkligt.

ANDEN

Vad är märkligt?

SCROOGE

Att de verkar så glada mitt i allt.

ANDEN

Vad menar du?

SCROOGE

Mitt i allt det här. I fattigdomen.

ANDEN

Titta nu.

Bob Cratchit höjer sitt glas till en skål.

FRU CRATCHIT

God jul åt oss alla!

ALLA

God jul!

TINA

Skål!

Alla skålar.

SCROOGE

Säg mig ande, kommer lilla Tina att få leva?

ANDEN

Jag ser en tom stol i spiselvrån och en omsorgsfullt bevarad krycka.

Om ingenting förändras i framtiden kommer barnet att dö.

SCROOGE

Nej, nej! Snälla ande, säg att hon blir skonad!

ANDEN

Om ingenting förändras i framtiden kommer barnet att dö. Men än sen?

ANDEN forts.

Om hon nu skulle dö är det väl bara bra? Då "minskar ju
överbefolkningen", eller hur var det nu du sa?

SCROOGE

Neeej! Jag menade ju inte...

ANDEN

Människa. Om du har ett hjärta som en människa och inte är av sten
så borde du passa dig innan du säger sådant som det du sa om
fängelser och överbefolkning. Är du den som ska avgöra vilka
människor som ska leva eller dö?

SCROOGE

Njae, men...

ANDEN

Kanske är DU den som är mindre lämpad att leva än miljoner sådana
som denna fattige familj?

Scrooge sjunker ihop och ser skamsen ut.

BOB CRATCHIT

Och skål för mister Scrooge!

FRU CRATCHIT

Men snälla du?!!

BOB

Va?

FRU CRATCHIT

Varför skulle vi skåla för honom? En så hård, snål och känslolös
människa.

BOB

Älskade, tänk på barnen! Dessutom är han ju faktiskt nästan upphovet
till denna fest!

FRU CRATCHIT

Det var just ett snyggt upphov! Jag önskar att jag hade honom här!
Då skulle jag nog säga honom ett och annat!

BOB

Men min kära, det är ju ändå jul...

FRU CRATCHIT

Ja, ja. Jag ska skåla för honom, men jag gör det bara för DIN skull
Robert. För att du har ett så gott hjärta och för att jag älskar
dig.

Hon vänder sig till hela familjen.

FRU CRATCHIT

Skål för mister Scrooge. Må han leva länge. En glad och god jul och
ett gott nytt år åt honom, han kommer säkert att leva glatt och
lyckligt. Skål.

ALLA

Skål för mister Scrooge!

Alla skålar.

BOB (*Till sin fru*)

Tack.

TINA

Nu går vi ut och ser på stjärnorna!

ALLA

Ja kom!

BOB (*Till Tina*)

Vill ers höghet rida på denna undersåtes klena rygg?

TINA

Ja pappa!

ETT BARN

Det är massor av stjärnor på himlen! Kom!

NÅGON ANNAN

Det är så vackert! Titta!

Alla springer glatt ut och bara Scrooge och anden blir kvar.

SCEN 10. Skiss in med Scrooge

Plötsligt hörs ett gapskratt utifrån och in kommer ett stort, glatt och festklätt gäng.

EN

Näe nu får ni sluta, jag klarar inte mer nu då spricker jag!

EN ANNAN

Ja jag har ta mig tusan håll av all mat!

EN TREDJE

Jag behöver nog inte äta igen förrän till nästa jul, det gjorde du bra Eliza.

NÅGON

Ja verkligen! Det där var minsann en riktig brakmåltid!

NÅGON ANNAN

En applåd va?

Alla applåderar. Eliza avbryter dem.

ELIZA

Nä men nu får ni sluta, jag blir generad. Men det är roligt att ni tyckte om det.

EN

Sannerligen lyckat! Och jag måste erkänna att jag är ganska lättad över att din morbror inte är här.

EN ANNAN

Ja verkligen! Den gamla gnällspiken.

EN TREDJE

Så snål att han säkert skriker när han skiter.

Alla skrattar.

ELIZA

Ja kanske hade han lagt lite sordin på stämningen. Humbug sa han om julen. (*härmar Scrooge*) "Det är bara humbug alltihop."

Alla skrattar igen.

ELIZA

Fast jag tycker lite synd om honom. Han sitter nog alldeles ensam.

NÅGON

Äsch, han får skylla sig själv. Tänk inte på det nu.

ELIZA

Han är en konstig figur.

NÅGON ANNAN

Han är väl mycket rik va?

EN

Ja jag har hört att han lyckats skrapa ihop en enorm förmögenhet.

EN ANNAN

Rik som ett troll!

ELIZA

Ja, men ändå har han ingen glädje av sina pengar, han gör ingenting med dem annat än lägger dem på hög. Han unnar sig aldrig någonting utan lever sitt liv i armod. Sitter i sin ensamhet och fryser eftersom han tycker att det är för dyrt med kol. Lever i princip på vattnig välling och gårdagens bröd som han köper för halva priset. Näe det var synd att han inte kom, han hade behövt ett riktigt skrovsmål.

EN TREDJE

Jag tycker att det var storsint av dig att bjuda in honom i alla fall.

ELIZA

Jag har bestämt mig för att alltid bjuda in honom varje jul trots att jag vet att han alltid tackar nej. Jag hoppas att han en vacker

dag kanske ska låta sig övertalas. Om han bara kom så tror jag att han skulle uppskatta det. Kanske kunde han tina upp lite av stämningen och av att få träffa alla mina trevliga vänner!

NÅGON

Ja de är såååå treevliga dina vänner!

NÅGON ANNAN

Ja verkligen uuuuurtrevliga!

Alla skrattar igen.

ELIZA

Näe nu allihop så leker vi charader. Du får börja Topper.

De leker charader en stund. Tillslut är det någon som gör en karikatyr av Scrooge men de andra kan inte gissa rätt.

EN

Vem kan det vara?

EN ANNAN

Är det en människa?

EN TREDJE

Det är jultomten!

NÅGON

Näe.

ELIZA

Men visa tydligare. Det är jättesvårt!

NÅGON

"Hum, hum, HUMBUG!"

Alla börjar skratta.

FLERA

Det är ju mister Scrooge!

ELIZA

Ha ha, ja det var inte så lätt att gissa.

NÅGON

Så ni tycker inte att jag var trovärdig som gammalt surkart?

NÅGON ANNAN

Jo du var jättebra.

EN

Ja säga vad man vill om din morbror Eliza men han har givit oss mycket att skratta åt. Nu skålar vi tycker jag!

EN

Ja det gör vi!

ELIZA

Ja vi skålar för morbror Scrooge!

ALLA ANDRA

Skål för morbror Scrooge!

ELIZA

Jag önskar gubben en god jul och ett gott nytt år var han än håller hus och även om han inte vill höra det från mig.

God jul!

De skålar.

SCEN 12.

Kommande julars ande dyker upp ur mörkret. Pekar på Scrooge och andas.

KOMMANDE JULARS ANDE

Scrooge...

SCROOGE

Är det du som är den Kommande Julens Ande?

Kommande julars ande ler obehagligt och nickar.

SCROOGE

Ska du visa mig min framtid? Allt det som ännu inte hänt?

Kommande julars ande lägger huvudet på sned och börjar kretsa kring Scrooge.

SCROOGE

Ande! Säg någonting?!

KOMMANDE JULARS ANDE (Väser)

Scrooge... Scrooge...

SCROOGE

Av allt denna vidriga natt fruktar jag nog dig mest av allt! Men jag börjar förstå! Jag lovar! Det behövs inte mer, jag har lärt mig nu!

Jag ska bättra mig, kan jag inte snälla få slippa? Snälla säg någonting?

KOMMANDE JULARS ANDE (Väser)

Tiden är inne, framtiden har börjat. Snart är det försent och framtiden förbi...

Anden kommer hotfullt närmre

SCROOGE

Snälla? Alltså jag...

Kommande julars ande närmar sig snabbt och hotfullt Scrooge.

SCROOGE

Ok, Ok, ok! Du pekar, jag följer! Visa mig, få det här överstökad,
jag klarar inte att fasa inför det kommande något mer. Låt mig hinna
lära mig min läxa!

*Anden går före och Scrouge följer ängsligt efter. De kommer till
Affärsmännen som KOMMANDE JULARS ANDE pekar på.*

SCEN 13.

Affärsmännen kommer inspatserande till musik, möts och samlas i olika små grupper, de hälsar med varandras efternamn.

AFFÄRSMAN Maja

Gyllenskjöld, din gamle sursill, hur står det till?

AFFÄRSMAN Lara

Jo tackar som frågar, det rullar på, kan jag tillstå.

AFFÄRSMÄNNEN

Pengarna rasslar! Pengarna rasslar!

AFFÄRSMAN Signe

Hallå där Silverstolpe, din lurifax! Jag hörde att du i onsdags hade flax?

AFFÄRSMAN Elvira

Ja visst, jag hade tur! Fråga mig inte hur.

AFFÄRSMÄNNEN

Pengarna rasslar! Pengarna rasslar!

AFFÄRSMAN Milan

Jean Claude, din gamle vivör, du ser ut att vara vid god vigör?

AFFÄRSMAN Märta

Jo det kan du skriva opp, livet är, så att säga på topp!

AFFÄRSMÄNNEN

Pengarna rasslar! Pengarna rasslar!

SCROOGE

Ha! Dom där känner jag! Affärsmän.

AFFÄRSMAN Irja

Hörde ni om den gamla geten?

AFFÄRSMAN Tuva

Ja men så var han ju också riktigt sletten.

AFFÄRSMAN Rut

Va, vad är det ni säger, nu händer det grejer!

AFFÄRSMAN Marta

Jo men visst, snåljäpen har trillat av pinn, det är slut, han har helt enkelt checkat ut.

AFFÄRSMAN Lara

Han har kilat vidare. Kolat vippen. Kastat in handduken. Gått om knuten. Klättrat upp längs...

AFFÄRSMAN Felicia (avbryter)

Ja jo tack vi fattar!

SCROOGE

Va? Vem pratar dom om?

KOMMANDE JULARS ANDE

Schhhh!

AFFÄRSMAN Felicia

När dog han?

AFFÄRSMAN Luna Linn

Igår kväll sägs det. Jorå så att.

SCROOGE

Näe nu vill jag veta...

Kommande julars ande lägger handen på Scrooges axel och han tystnar.

AFFÄRSMAN Tuva

Vet man varför? Trodde aldrig att han skulle ge sig.

AFFÄRSMAN Lo

Nej det vette fan, allt som är säkert är att han är död.

AFFÄRSMAN Signe

Som en dörrspik!

Alla skrattar och slår sig på knäna.

AFFÄRSMAN Rut

Han frös säkert ihjäl, försökte väl spara på värmen, den gamle girigbuken.

AFFÄRSMAN Maja

Vart går pengarna?

AFFÄRSMAN Märta

En sån gammal krösus måste ju samlat ihop hur mycket som helst.

AFFÄRSMAN Signe

Ja det kan jag slå mig i backen på att han har!

AFFÄRSMAN Elvira

Ja inte vet jag. Det enda jag är säker på är att han inte har gett nått till mig. Och ni lär ju knappast få något heller.

Alla skrattar.

AFFÄRSMAN Milan

Allt testamenteras säkert tillbaka till företaget. Jag undrar just vad den firman kan vara värd...

AFFÄRSMAN Märta

Om inte brorsdottern lyckats charma trollet?

AFFÄRSMAN Irja

Det tror jag inte ett ögonblick att hon har. Det är nästan orättvist, en så godhjärtad ung kvinna.

AFFÄRSMAN Rut

Ja sannerligen. Hon hade gjort gott med pengarna, det kan jag slå mig i backen på!

AFFÄRSMAN Lara

Så, när blir begravningen?

AFFÄRSMAN Milan

Ha! Så det blir en begravning?

AFFÄRSMAN Marta

Trodde han skulle låtit sig kremeras och bli utströsslad på närmsta åker. Billigast så tänker jag.

AFFÄRSMAN Lo

Jo då, begravning blir det allt, även en snåljåp som han vill väl göra sorti med någon slags värdighet.

AFFÄRSMAN Felicia

Men det blir nog inget flådigt. Kan inte tänka mig att någon kommer gå dit självmant heller...

AFFÄRSMAN Maja

Jag kan då tänka mig gå! Om det bjuds smörgåstårta och lite gravöl, varför inte!

AFFÄRSMAN Tuva

Ja! En gratis lunch tackar jag inte nej till!

AFFÄRSMÄNNEN

Pengarna rasslar! Pengarna rasslar!

AFFÄRSMAN Elvira

Näe, men ärligt talat så tycker jag att smörgåstårta är lite för stabbigt.

AFFÄRSMAN Märta

För att tala klarspråk så har vi nog alla viktigare saker för oss än den där gamle stofilens sista evenemang.

Alla affärsmännen håller med.

AFFÄRSMAN Lara

Näe. Men, så, ja... Och bilen går bra?

AFFÄRSMAN Marta

Vilken utav dem?

Alla skrattar och slår sig på knäna.

AFFÄRSMAN Signe

Näe men skämt å sido, affärerna kallar!

AFFÄRSMAN Maja

Va? Men det är ju jul?

SCROOGE

EXAKT det jag sagt hela tiden! Inte kan väl...

Kommande julars ande väser hotfullt och Scrooge tystnar.

AFFÄRSMAN Lo

Nä du den gubben går inte, nu går vi till klubben!

AFFÄRSMAN Luna Linn

Ja! Har ni sett de nya kaffeflickorna? Riktigt smarriga!

AFFÄRSMAN Milan

Ja men då så mina vänner, mot klubben!

AFFÄRSMÄNNEN

Mot klubben!

AFFÄRSMÄNNEN

Pengarna rasslar! Pengarna rasslar!

Affärsmännen stegar iväg mot "klubben".

SCROOGE

Jaha, där försvinner dom, till "klubben". Slöseri med tid enligt mig.

KOMMANDE JULARS ANDE

Ingen frågar efter din åsikt.

SCROOGE

Näe för all del. Men vem var det egentligen som dött?

SCEN 14.

Kommande Julars Ande pekar och de fortsätter vidare. Ett högt skrånande hörs och Tjuvpacket väller in. Samtidigt sätter sig Hälaren på plats. Tjuvpacket väsnas och stökar.

HÄLAREN

Kom in, kom in. Ni vet vad som gäller, stäng dörren! Alla haspar på så vi får va ifred.

Tjuvpacket tränger sig in.

HÄLAREN

Sååå, ta det lugnt nu. Vad har ni till mig idag då?

TJACKIS

Jo asså, vi har varit och plockat lite grejer från dödsboet!

PIMPEN

Fina grejer!

PIMPENS GIMP

Jäkligt fina grejer!

PIMPEN

Käftan!

HÄLAREN

Ja, jag hörde att han äntligen vandrat vidare till sällare jaktmarker.

KOLAN

Ja asså, vi försåg oss. Måste ju se efter sitt eget bo, så att säga.

SLOWFOX

Aa. Så gjorde alltid han. I alla fall.

TICKEN

Och nu så, vahettere, kommer han ju inte sakna nått.

HÄSTEN

Näe. Inget.

KOLAN

För han är dö ju. Eller?

HÄLAREN

Så sant som det är sagt. Nå få se då vad ni kommit över.

Tjuvpacket tränger sig närmre, alla vill vara längst fram. En kvinna tränger sig före en yngre man.

NYKOMLINGEN

Men vad fan!

JACKIE

Vad vill du?

Jackie viftar hotfullt med en kniv.

NYKOMLINGEN

Ja, ja, ta det lugnt!

JACKIE

Just det. Backa!

SLOWFOX

Aktare för hon...

SKOJAREN

Är ingen att leka me!

HÄLAREN

Nå. Jackie, min vän! Vad har du med dig idag?

JACKIE

Jo asså jag har det här sängomhänget. Riktigt snyggt. Och tjock kvalitet, känn!

Hälaren känner på tyget.

HÄLAREN

Mja. Tjockt men slitet. Du får fem för det.

JACKIE

Fem? Men det är ju för fan brokad!

HÄLAREN

Fem är vad du får och passar inte det kan du försöka någon
annanstans.

JACKIE

Ja, ja.

Får sina slantar och drar sig tillbaka.

HÄLAREN

NÄSTA!

Kolan och Hästen kommer fram.

KOLAN

Hära!

HÄSTEN

Hans skjorta. Linne. Tror ja...

KOLAN

Tog den från han där han låg.

HÄSTEN

Stel som en pinne va han. Struligt att få av den.

KOLAN

Men tislut gick de!

HÄLAREN

Tog ni den av honom när han var dö?

Hästen och Kolan nickar ivrigt.

HÄSTEN

Va skulle han me den till nu liksom?

KOLAN

Blir ju typ som slöseri.

HÄLAREN

Ja, näe. Det har du rätt i. Ni får två.

Hästen och Kolan tar emot pengarna och backar undan.

HÄLAREN

NÄSTA!

Nykomlingen, Tjackis och Skojarn kommer fram.

NYKOMLINGEN

Här! Ett nästan rent lakan.

SKOJARN

Från sängen hans.

HÄLAREN

Har ni tagit både skjorta, lakan och sängomhängen? Då ligger ju karlskrället där alldeles naken!

Tjuvpacket nickar och grinar leende.

TJACKIS

Tänkte att det ju knappast gjorde honom varken till eller ifrån.

HÄLAREN

Näe det är ju sant. Hm. Nästan rent säger du?

NYKOMLINGEN

A visst!

HÄLAREN

Men tänk om han hade något smittsamt?

Nykomlingen, Tjackis och Skojarn ser lite förvirrade ut.

SKOJARN

Meh...

TJACKIS

Asså...

HÄLAREN

En och femti.

SKOJARN

Du skämtar?

TJACKIS

Det är ju NÄSTAN rent.

NYKOMLINGEN

Kolla!

Visar lakanet lite mer noga.

HÄLAREN

En!

TJACKIS

Nästan lika snål som gubben själv.

HÄLAREN

Vad sa?

SKOJARN

Näe inget.

HÄLAREN

Tänkte väl det. NÄSTA!

Pimpen och Pimpens Gimp kommer fram.

PIMPEN

Hära! Visa rå!

Gör ett tecken till Gimpfen att ta fram det de har.

GIMPEN

Fina grejer. Silver. Kolla!

Pimpen rycker åt sig grejerna.

PIMPEN

Som sagt, äkta silver. Två skedar och en sockertång.

HÄLAREN

Hm. Det är bara plätering ser det ut som.

PIMPEN

Näe, vad fan, det e äkta!

GIMPEN

Vi svär!

PIMPEN

Käftan! Som sagt...ja, äkta. Kolla!

Biter lite i skeden och visar.

HÄLAREN

Ja, ja. Fyra får ni.

PIMPEN

Ge hit!

Tar muttrande emot pengarna och backar undan. Gimpfen vill se slantarna men Pimpen trycker undan henne.

HÄLAREN

Vad har ni mer?

Alla i tjuvpacket närmar sig med sina bylten men Hälaren höjer handen och hejdar dem.

HÄLAREN

Och inga mer textilier!

Tjuvpacket drar sig besviket tillbaka. Och hälaren grejar med sina nyförvärvade saker medan Tjuvpacket räknar ihop de slantar de lyckats dra ihop.

SLOWFOX.

Så går det till slut. Medan han levde fick vi inte en endaste öre av honom.

SVAJJEN

Men nu när han är död, då får vi oss en hacka.

SCROOGE

Ande, jag förstår att denna mans öde också skulle vara mitt.

Kommande julars ande väser och pekar mot en säng där ett lik i svepning ligger.

SCROOGE

Vad är det här för någonting?!

Ande, ta mig vidare från denna skrämmande plats. Låt oss avsluta det här. Jag har lärt mig min läxa. Tro mig, jag har lärt mig!

KOMMANDE JULARS ANDE pekar på likets huvud.